

nekrológ kód: Eörsi János

Janó

Szerette az igazságot. Ez az első gondolatfoslány, ami a döbbenet és a gyász miatt elakadt szavak helyett eszünkbe jut. Vérbeli újságíróként kérdezett és gondolkodott; szenvedélyesen kereste az adatokat, tárta föl az összefüggéseket. A felfedezés öröme hajtotta. A közhelyeknek nem hitt, a féligazságokat ellenfélnek tekintette, csak a tényekben bízott. És a szavak erejében.

A gazdaságpolitikát, a makrofolyamatokat talán mindenkinél jobban ismerte a magyar sajtóban. Naprakész volt az államháztartás adatait illetően; tudta, mikor, melyik intézménytől várhatók újabb számok. De nem elégedett meg ezzel, a rideg tényeket szabatos mondatfolyamokba illesztette.

Híve volt az egyensúlynak, a reformoknak, az úgynevezett nagy elosztó rendszerek átalakításának. Tudta, hogy stabil gazdaság nélkül nincs növekedés, nincs fejlődés. Írásai mögött egy szociális érzékenységgel párosuló nyitott világ sejtett föl. Véleményformálója volt nem csak lapunknak, hanem az egész magyar gazdasági sajtónak. Elhűsége sem térítette el attól, hogy kíméletlen kritikus legyen minden kormánynak. Nem hitt a lózungokban, a „megváltó” szlogenekben, a hatalmasságokban és az alkukban. Csak a tényekben – makacsul.

Az egy éve kezdődött betegségét, leleteinek alakulását is ilyen alaposan „követte”. „Meg vannak velem elégedve az orvosok” – újságotla néhány hete büszkén, és együtt örültünk, hogy túl van a nehezen. Nem gondoltunk a halálra.

Nem gondoltuk, hogy súlyos betegségének kezelése annyira igénybe veszi szervezetét, hogy immunrendszere nem bírja tovább.

Szeretett (itt) dolgozni – és mi hálásak vagyunk, hogy tanulhattunk tőle. Szeretetre méltó egyéniségére, derűs „beszólásaira” mindig emlékezni fogunk. Janó, hiányozni fogsz. A szerkesztőség

Janóval négy éve lettiünk közvetlen kollégák, s akkor már a korábbi Beszélő-korszak után vagy öt évet lehúzott a „profi” sajtóban. A makrogazdaság foglalkoztatta, s a kötelező penzumokon túlmenően is sokat járt az agya e téma körül, cikkei pedig a téma szárazsága, a kötelező szakmaiság ellenére olvashatóak voltak, szinte mindig volt gondja arra, hogy valamilyen csavart, nyelvi leleményt vigyen beléjük. S mindezek dacára az ember folyton úgy érezte, ez az ember nem idevaló, valamelyik magasabb szférából ereszkedett lejjebb, feltehetően a megélhetés kényszere miatt.

Számomra egyébként sem a sajtó, az újságírás volt az első, ami Janóról beugrott. Ha megláttam, a gyerekkori közös családi kirándulások emléke villant be – női felügyelet melletti, apáink börtönben –, később a Margit-szigeti focizások, még később a dunai találkozások, amint ott trónol a túrakenu kormányosi posztján. De mindenekelőtt azok a filmek peregtek le, amint három – időnként még több – Eörsi lefelé sítel valamelyik havas lejtőn, a család kilométerekről is felismerhető stílusában, amelynek legfurább, egyben legszerethetőbb válfaját Janó fejlesztette ki, s gyakorolta, ameddig tehetett...

⚡ Litván Károly

Életének 52. évében, hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt Eörsi János, lapunk főmunkatársa.

kód: Eörsi János x 312

Cs. J. nekrológ

A statisztika kivételes felhasználója

AKSH más forintárfolyamot alkalmaz, mint az MNB! – harsant fel Eörsi János hangja néhány éve a bruttó nemzeti jövedelem (GNI) ismertetésére összehívott rendezvényen a Központi Statisztikai Hivatal tanácsstermében. Sajtótájékoztatóra számológéppel felfegyverkezve ritkán érkeznek Magyarországon újságírók. Eörsi János kivétel volt. Nemcsak mindig hordott magánál ilyen szerkezetet, de használta is: gondolkodva követte az elhangzottakat. Felvetései érdemiek voltak, de sohasem akadémikusok vagy kötekedők.

Rendhagyó módon ötvöződött benne az íráskészség és a számolás művelete. A számításé viszont valahogy érintetlenül hagyta. Önzetlenségét mindenki igazolhatja, akinek cikkét ő szerkesztette. A makrogazdaság a szenvedélye lett: alighanem a közérdek érvényesülése izgatta. Szinte örömmel értetlenkedett egyes adatokon – mi-ként azon is, hogy miért nem kedvelik a statisztikusok, ha a bruttó nemzeti terméket (GDP) forintban kérik, hogy miért nem tanácsos ugyanezt a mutatót az inflációs adattal kiigazítani... Majd az értetlenkedést a megértés követte. Az olvasók számára pedig a tények bemutatása és értelmezése. Tárnyilagosan – de heherészett, ha egyes állítások és a számok között a legapróbb összeférhetlenséget fedezte fel. Távozásával a statisztika megbízható tolmácsolóját veszítette el: kivételes partnerének kénytelen búcsút mondani.

⚡ Holka László, a Központi Statisztikai Hivatal nevében

Eörsi János újságíró beemlékeztetése